

เอกสารวิชาการ

เรื่องที่ 2

การศึกษาวิเคราะห์การเกษียณอายุราชการ ของข้าราชการกรมปลุสสัตว์
ในช่วง 5 ปีข้างหน้า

โดย

นายศิริ พรรณศิริ

น.ส.กมลทิพย์ ศิริสุโขดม

เอกสารวิชาการเลขที่ 52(2)-0503-164

สถานที่ดำเนินการ กองการเจ้าหน้าที่ กรมปลุสสัตว์

ระยะเวลาดำเนินการ กรกฎาคม 2551 – พฤศจิกายน 2551

เอกสารเผยแพร่ เว็บไซต์ : <http://www.dld.go.th/person>

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1	
บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	1
ขอบเขตการศึกษา	1
ระยะเวลาดำเนินการ	1
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	2
ความรู้ทางวิชาการ หรือแนวคิดหรือหลักทฤษฎีที่ใช้ในการดำเนินการ	2
วิธีการหรือขั้นตอนการศึกษา	3
บทที่ 2	
การรวบรวมและจัดทำข้อมูล	4
ข้อมูลพื้นฐาน	5
ข้อมูลเพื่อประกอบในการวางแผนบริหารกำลังคน	6
บทที่ 3	
การวิเคราะห์สารสนเทศโครงสร้างการเกษียณอายุราชการ ในช่วง 5 ปีข้างหน้า	7
โครงสร้างอายุข้าราชการทั้งหมด	7
ตำแหน่งนายสัตวแพทย์	10
ตำแหน่งนักวิชาการสัตวบาล	11
ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์	12
ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานปศุสัตว์	13
ตำแหน่งเจ้าพนักงานสัตวบาล	14
ตำแหน่งนายช่างเครื่องกล	15
บทที่ 4	
ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น	16

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 1 ตัวอย่างข้อมูล	4
ตารางที่ 2 ตัวอย่างสารสนเทศ	4
ตารางที่ 3 โครงสร้างอายุข้าราชการจำแนกตามสายงาน	7
ตารางที่ 4 การเกษียณอายุราชการ ในปี 2552-2556 แยกตามตำแหน่ง	9

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
แผนภูมิที่ 1. โครงสร้างอายุของข้าราชการกรมปศุสัตว์ จำแนกตามช่วงอายุ	8
แผนภูมิที่ 2. ตำแหน่งนายสัตวแพทย์ที่จะเกษียณ ในปี 2552-2556	10
แผนภูมิที่ 3. ตำแหน่งนักวิชาการสัตวบาลที่จะเกษียณ ในปี 2552-2556	11
แผนภูมิที่ 4. ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ที่จะเกษียณ ในปี 2552-2556	12
แผนภูมิที่ 5. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานปศุสัตว์ที่จะเกษียณ ในปี 2552-2556	13
แผนภูมิที่ 6. ตำแหน่งเจ้าพนักงานสัตวบาลที่จะเกษียณ ในปี 2552-2556	14
แผนภูมิที่ 7. ตำแหน่งนายช่างเครื่องกลที่จะเกษียณ ในปี 2552-2556	15

บทที่ 1

บทนำ

หัวข้อ : การศึกษาวิเคราะห์การเกษียณอายุราชการ ของข้าราชการกรมปศุสัตว์
ในช่วง 5 ปีข้างหน้า

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

สำนักงาน ก.พ. ได้ศึกษาโครงสร้างอายุข้าราชการพลเรือนสามัญ ประจำปี 2549 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นข้อมูลเตือนล่วงหน้า ให้ส่วนราชการตระหนักถึงปัญหาอันอาจจะเกิดขึ้นจากโครงสร้างอายุข้าราชการทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งจากผลการศึกษาปรากฏว่าในหลาย ๆ กระทรวงมีโครงสร้างอายุข้าราชการที่อาจจะเกิดปัญหาในอนาคต กล่าวคือข้าราชการมีอายุเฉลี่ยและอายุมัธยฐานค่อนข้างสูง มีข้าราชการในช่วง 5-10 ปีข้างหน้าเป็นจำนวนมาก และมีจำนวนข้าราชการรุ่นใหม่มีน้อย

จากผลการศึกษาดังกล่าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็น 1 ใน 3 กระทรวงที่มีอายุเฉลี่ยของข้าราชการสูงสุด โดยมีอายุเฉลี่ยของข้าราชการ 45 ปี และอายุมัธยฐาน 46 ปี มีสัดส่วนของข้าราชการรุ่นใหม่ที่มีอายุน้อยกว่า 35 ปี เพียงร้อยละ 12.6 ของจำนวนข้าราชการในปัจจุบัน และมีข้าราชการอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไปที่จะเกษียณอายุราชการในช่วง 10 ปีข้างหน้าร้อยละ 31 ของจำนวนข้าราชการในปัจจุบัน จึงอาจต้องมีแผนเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนเพื่อรองรับปัญหาโครงสร้างอายุข้าราชการที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

วัตถุประสงค์

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาปัญหาอันอาจจะเกิดขึ้นจากการเกษียณอายุราชการของข้าราชการกรมปศุสัตว์ ในช่วง 5 ปีข้างหน้า ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารและการใช้ประโยชน์กำลังคน เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อกรมปศุสัตว์และต่อภาครัฐโดยส่วนรวมต่อไป

ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาโครงสร้างการเกษียณอายุราชการ ในช่วง 5 ปีข้างหน้า

ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนกรกฎาคม 2551 ถึง เดือนพฤศจิกายน 2551

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาปัญหาอันอาจจะเกิดขึ้นจากการเกษียณอายุราชการของข้าราชการกรมปศุสัตว์ ในช่วง 5 ปีข้างหน้า ทั้งในปัจจุบันและอนาคต
2. เพื่อจะได้เตรียมกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์
3. เพื่อให้การบริหารและการใช้ประโยชน์กำลังคน เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อกรมปศุสัตว์และต่อภาครัฐโดยส่วนรวมด้วย

เพื่อจะได้เตรียมกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ ทั้งในด้านการสรรหา พัฒนา รักษาไว้ ใช้ประโยชน์ ตลอดจนการเคลื่อนย้ายกำลังคน

ความรู้ทางวิชาการ หรือแนวคิด หรือหลักทฤษฎีที่ใช้ในการดำเนินการ

โครงสร้างอายุของข้าราชการ อาจจะส่งผลกระทบต่อการบริหารและการใช้กำลังคนของกรมปศุสัตว์ทั้งในปัจจุบันและในอนาคตในด้านต่าง ๆ เช่นปัญหาการสูญเสียกำลังคนจำนวนมาก เนื่องจากการเกษียณอายุราชการ ปัญหาการขาดแคลนกำลังคนรุ่นใหม่ ปัญหากำลังคนสูงอายุซึ่งจะมีมากขึ้น เป็นต้น

การสูญเสียกำลังคนอันเนื่องจากการเกษียณอายุราชการเป็นการสูญเสียกำลังคนที่สามารถที่จะคาดการณ์ล่วงหน้าได้เมื่อทราบอายุของข้าราชการ และเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนข้าราชการในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ข้าราชการดังกล่าวเริ่มที่จะทยอยเกษียณอายุราชการในช่วง 5-10 ปีข้างหน้า เป็นจำนวนมาก การเกษียณอายุราชการทำให้ส่วนราชการต้องสูญเสียกำลังคนทั้งในด้านจำนวนและสมรรถนะไปจำนวนหนึ่ง ดังนั้นกรมปศุสัตว์ควรที่จะต้องวางแผนกำลังคนในเรื่องต่าง ๆ เพิ่มรองรับผลกระทบจากการเกษียณอายุของข้าราชการไว้ล่วงหน้าได้ ได้แก่ แผนการสรรหา แผนการพัฒนา แผนสืบทอดตำแหน่ง หรือแผนการยุบตำแหน่งหรือของคองตำแหน่ง เป็นต้น ซึ่งหากได้ศึกษาวิเคราะห์การเกษียณอายุราชการ ของข้าราชการกรมปศุสัตว์ ในช่วง 5 ปีข้างหน้าแล้ว ก็น่าที่จะเป็นการศึกษาวิเคราะห์เพื่อประโยชน์ในการวางแผนต่าง ๆ ดังกล่าวได้ ทั้งนี้เพื่อจะได้ป้องกันและแก้ไขปัญหาในเรื่องผลกระทบจากการเกษียณอายุของข้าราชการดังกล่าวทั้งในปัจจุบันและในอนาคต เพื่อให้การบริหารและการใช้กำลังคนของกรมปศุสัตว์และของภาครัฐโดยรวมเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

วิธีการหรือขั้นตอนการศึกษา

ก. รวบรวมและจัดทำข้อมูล เพื่อการศึกษาโครงสร้างการเกษียณอายุราชการ ในช่วง 5 ปีข้างหน้า

ข. วิเคราะห์สารสนเทศโครงสร้างการเกษียณอายุราชการ ในช่วง 5 ปีข้างหน้า

ค. จัดทำข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

บทที่ 2

การรวบรวมและจัดทำข้อมูล

การศึกษาวិเคราะห์การเกษียณอายุราชการของข้าราชการในช่วง 5 ปีข้างหน้า จำเป็นต้องมีข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับโครงสร้างอายุเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ให้เห็นถึงปัญหาและแนวโน้มของปัญหาอันเนื่องมาจากโครงสร้างอายุทั้งในปัจจุบันและในอนาคต โดยสารสนเทศเกิดจากการประมวลผลข้อมูล ดังนั้นข้อมูลและสารสนเทศจึงมีความสัมพันธ์กันดังนี้

ข้อมูล หมายถึงข้อเท็จจริงที่มีอยู่ในธรรมชาติ เป็นกลุ่มสัญลักษณ์แทนปริมาณหรือการกระทำต่างๆ ที่ยังไม่ผ่านการประมวลผล ข้อมูลอาจจะอยู่ในรูปของตัวเลข ตัวหนังสือ และท้ายสุด ข้อมูลคือวัตถุคิบบของสารสนเทศ ตัวอย่างข้อมูลข้าราชการ เช่น นาย ก. เกิดวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2502 สถานงานบุคลากร กองการเจ้าหน้าที่ เป็นต้น

ตารางที่ 1 ตัวอย่างข้อมูล

ลำดับที่	ค่านา	ชื่อ	สกุล	ด.เลขที่	สำนัก/กอง	ศูนย์/สถานี/กลุ่ม/ฝ่าย	วันเดือนปีเกิด	ชื่อตำแหน่งทางการบริหาร	ชื่อตำแหน่งในสายงาน	ระดับตำแหน่ง
1	น.ส.	สมศรี	สุขใจ	154	กองการเจ้าหน้าที่	งานบริหารทั่วไป	21/03/2491	เจ้าหน้าที่ธุรการ	เจ้าหน้าที่ธุรการ	5
2	นาง	สาอานค์	จิตแจ่มใส	157	กองบำรุงพันธุ์สัตว์	งานบริหารทั่วไป	28/08/2491	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	6
3	นาง	อัญชลิ	มีสมใจ	224	กองบำรุงพันธุ์สัตว์	กลุ่มวิจัยและพัฒนากระบือ	29/09/2491	นักวิชาการสัตวบาล	นักวิชาการสัตวบาล	8
4	นาย	สมาน	ศรีสุขใจ	3578	กองบำรุงพันธุ์สัตว์	สถานีวิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ตาก	12/09/2491	เจ้าหน้าที่บริหารงานสัตวบาล	เจ้าหน้าที่บริหารงานสัตวบาล	7
5	นาย	เสนอ	แนะนำ	4419	กองบำรุงพันธุ์สัตว์	ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ตาก	16/11/2490	ผู้อำนวยการศูนย์	นักวิชาการสัตวบาล	8
6	น.ส.	พรธนา	นำยินดี	5626	กองแผนงาน	กลุ่มวิเคราะห์แผนงานและงบประมาณ	06/05/2491	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	7
7	นาง	จิรพา	พิพัฒน์	5350	กองอาหารสัตว์	กลุ่มวิเคราะห์อาหารสัตว์และสัตวศาสตร์	27/08/2491	นักวิทยาศาสตร์	นักวิทยาศาสตร์	8
8	นาง	ศศิธร	ใจดี	1601	กองอาหารสัตว์	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครราชสีมา	16/08/2491	นักวิชาการสัตวบาล	นักวิชาการสัตวบาล	8
9	นาย	บวร	สอนเสนา	2613	กองอาหารสัตว์	สถานีพัฒนาอาหารสัตว์ร้อยเอ็ด	09/04/2491	เจ้าหน้าที่บริหารงานสัตวบาล	เจ้าหน้าที่บริหารงานสัตวบาล	7

สารสนเทศ ได้แก่ข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับการประมวลผลแล้วด้วยวิธีการต่างๆ เป็นความรู้ที่ต้องการสำหรับใช้ทำประโยชน์ เป็นผลลัพธ์ของระบบการประมวลผล เป็นสิ่งซึ่งสื่อความหมายให้ผู้รับเข้าใจ และสามารถทำกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งโดยเฉพาะได้ ตัวอย่างสารสนเทศที่เกี่ยวกับโครงสร้างอายุ เช่น โครงสร้างอายุของข้าราชการ จำแนกตามสายงาน เป็นต้น

ตารางที่ 2 ตัวอย่างสารสนเทศ

สายงาน		<=24	25 ถึง 29	30 ถึง 34	35 ถึง 39	40 ถึง 44	45 ถึง 49	50 ถึง 54	>=55	อายุเฉลี่ย	จำนวน
1	เจ้าหน้าที่ธุรการ	0	0	0	0	0	0	1	1	54.00	2
2	เจ้าหน้าที่บริหารงานสถิติ	0	0	0	0	0	0	3	1	52.75	4
3	เจ้าหน้าที่บริหารงานสัตวบาล	0	0	0	2	1	23	36	39	52.63	101
4	เจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี	0	0	0	0	0	2	0	2	52.25	4
5	เจ้าหน้าที่บริหารงานพัสดุ	0	0	0	0	0	2	1	1	50.50	4
6	เจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์การแพทย์	0	0	0	0	0	1	0	1	50.50	2
7	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	0	1	5	3	10	32	44	22	49.30	117

ดังนั้นจึงอาจจะกล่าวได้ว่า สารสนเทศ คือ ข้อมูลที่ได้ผ่านการประมวลผลแล้ว ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในเรื่องต่างๆ

ลักษณะสารสนเทศพื้นฐานที่จะใช้ในการศึกษาวิเคราะห์การเกษียณอายุราชการของข้าราชการในช่วง 5 ปีข้างหน้า ได้แก่ สารสนเทศที่แสดงให้เห็นถึงจำนวนข้าราชการที่มีอายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไปในสายงาน สำนัก/กอง และระดับตำแหน่งต่างๆ และรายชื่อพร้อมทั้งข้อมูลสำคัญของข้าราชการที่จะครบเกษียณอายุราชการในช่วง 5 ปีข้างหน้าเป็นรายบุคคล

ข้อมูลพื้นฐาน

ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต้องใช้เพื่อนำไปประมวลผล เพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับโครงสร้างการเกษียณอายุราชการ ในช่วง 5 ปีข้างหน้า จะต้องมีข้อมูลของข้าราชการแต่ละคนตามรายการ (Field) ดังนี้

1. ชื่อ-นามสกุล
2. เลขที่ตำแหน่ง
3. สังกัด (สำนัก/กอง)
4. วันเดือนปีเกิด
5. ชื่อตำแหน่งในสายงาน
6. ชื่อตำแหน่งทางการบริหาร
7. ระดับตำแหน่ง

ข้อมูลเพื่อประกอบในการวางแผนบริหารกำลังคน

นอกจากข้อมูลพื้นฐานที่จะใช้ในการศึกษาโครงสร้างการเกษียณอายุราชการ ในช่วง 5 ปีข้างหน้าแล้ว ควรมีข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับตัวข้าราชการด้วย เพื่อใช้ในการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับกำลังคนในด้านต่างๆ เช่น แผนพัฒนาข้าราชการ แผนสืบทอดตำแหน่ง โดยข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับตัวข้าราชการควรประกอบไปด้วย

(1) ข้อมูลข้าราชการ ประกอบด้วย

- ข้อมูลปัจจุบัน
- ประวัติการดำรงตำแหน่ง
- ประวัติการศึกษา
- ประวัติการฝึกอบรม/ดูงาน

(2) ข้อมูลตำแหน่ง ประกอบด้วย

- หน้าที่ความรับผิดชอบ
- คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

บทที่ 3

การวิเคราะห์สารสนเทศโครงสร้างการเกษียณอายุราชการ ในช่วง 5 ปีข้างหน้า

โครงสร้างอายุข้าราชการทั้งหมด

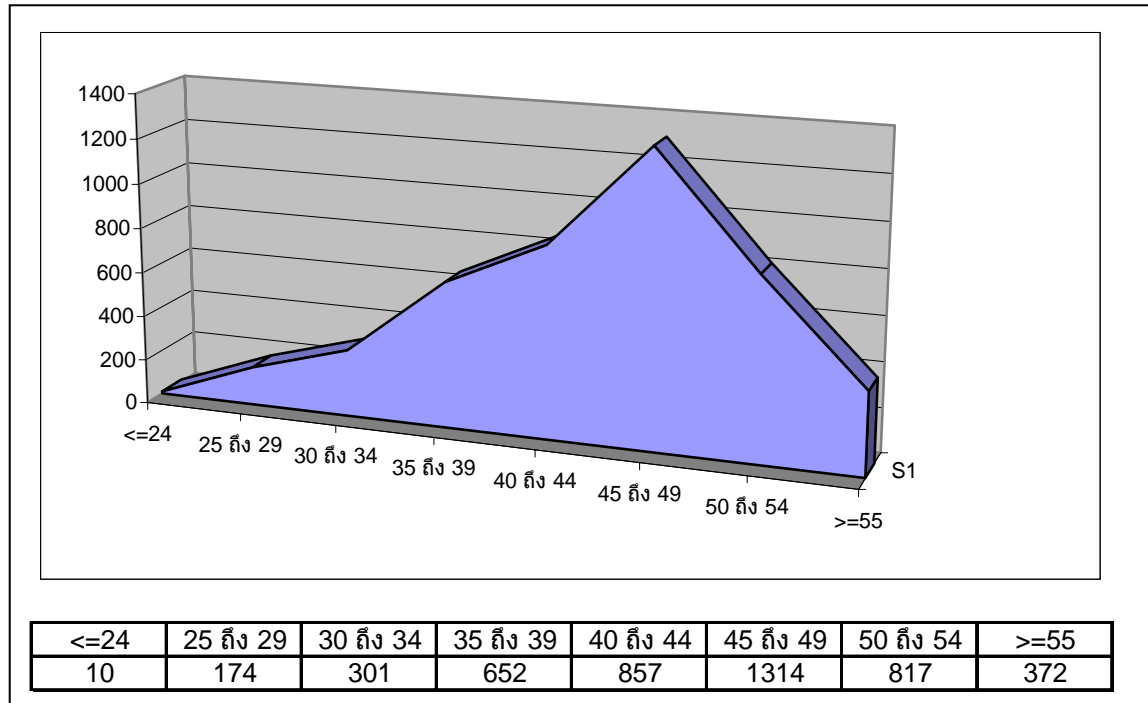
กรมปลัดัว เป็นกรมขนาดใหญ่ มีข้าราชการทั้งสิ้น 4,497 คน (ข้อมูล ณ กันยายน 2551) มีโครงสร้างอายุข้าราชการจำแนกตามสายงานเป็นดังนี้

ตารางที่ 3 โครงสร้างอายุข้าราชการจำแนกตามสายงาน

	สายงาน	<=24	25 ถึง 29	30 ถึง 34	35 ถึง 39	40 ถึง 44	45 ถึง 49	50 ถึง 54	>=55	อายุเฉลี่ย	จำนวน
1	นักบริหาร	0	0	0	0	0	0	3	2	55	5
2	เจ้าหน้าที่พัสดุ	0	0	0	0	0	0	1	1	54	2
3	เจ้าหน้าที่บริหารงานสถิติ	0	0	0	0	0	0	3	1	53	4
4	เจ้าหน้าที่บริหารงานสัตวบาล	0	0	0	2	1	23	36	39	53	101
5	เจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี	0	0	0	0	0	2	0	2	52	4
6	เจ้าหน้าที่บริหารงานพัสดุ	0	0	0	0	0	2	1	1	51	4
7	เจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์การแพทย์	0	0	0	0	0	1	0	1	51	2
8	เจ้าหน้าที่บริหารงานปลัดัว	0	0	0	8	67	491	345	116	49	1027
9	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	0	1	5	3	10	32	44	22	49	117
10	เจ้าหน้าที่บริหารงานเผยแพร่	0	0	0	0	0	3	1	0	49	4
11	เจ้าหน้าที่บริหารงานธุรการ	1	0	2	4	23	43	45	13	48	131
12	เจ้าพนักงานพัสดุ	0	0	0	2	1	0	1	2	46	6
13	นักวิชาการสัตวบาล	0	11	30	46	66	95	71	37	45	356
14	นายช่างเครื่องกล	0	4	7	4	9	9	7	13	45	53
15	นายช่างโยธา	0	0	0	1	1	2	1	0	45	5
16	เจ้าพนักงานสัตวบาล	1	33	20	45	77	110	105	33	45	424
17	นักวิทยาศาสตร์	0	2	5	9	7	6	7	9	45	45
18	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน	0	0	1	0	2	1	0	1	45	5
19	เศรษฐกร	0	0	2	0	1	2	2	0	44	7
20	บุคลากร	0	0	2	4	4	1	7	0	44	18
21	นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล	0	0	6	7	7	6	6	5	44	37
22	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	0	1	2	4	2	3	3	2	43	17
23	นายช่างเทคนิค	0	0	0	5	4	3	2	0	43	14
24	นักวิชาการเผยแพร่	0	0	0	1	0	2	0	0	43	3
25	สัตวแพทย์	0	0	11	282	362	325	26	2	42	1008
26	นายช่างภาพ	0	1	0	0	0	0	0	1	42	2
27	เจ้าหน้าที่ธุรการ	2	8	23	27	47	39	15	7	42	168
28	เจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์	0	0	1	1	3	2	0	0	42	7
29	เจ้าพนักงานธุรการ	0	2	2	5	8	3	3	1	42	24
30	นายสัตวแพทย์	0	73	116	147	91	71	69	57	40	624
31	นิติกร	0	3	3	2	1	2	3	1	40	15
32	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี	0	0	3	3	2	3	1	0	40	12
33	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	1	2	7	3	10	4	1	1	40	29
34	เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	3	3	14	9	30	12	0	1	39	72
35	ช่างเครื่องกล	0	1	1	1	3	1	0	0	39	7
36	นายช่างศิลป์	0	0	2	1	0	1	0	0	38	4
37	เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์	0	0	2	1	0	0	1	0	38	4
38	นักวิทยาศาสตร์การแพทย์	1	20	15	18	13	7	7	1	37	82
39	นักวิชาการเงินและบัญชี	1	7	10	3	4	7	0	0	36	32
40	นักวิชาการคอมพิวเตอร์	0	0	0	2	0	0	0	0	35	2
41	นักวิชาการสถิติ	0	0	1	2	0	0	0	0	34	3
42	นักสถิติ	0	0	1	0	0	0	0	0	34	1
43	นักวิชาการพัสดุ	0	1	3	0	1	0	0	0	34	5
44	ช่างเทคนิค	0	0	1	0	0	0	0	0	31	1
45	เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา	0	1	1	0	0	0	0	0	30	2
46	บรรณารักษ์	0	0	1	0	0	0	0	0	30	1
47	เภสัชกร	0	0	1	0	0	0	0	0	30	1
	รวมทั้งหมด	10	174	301	652	857	1314	817	372	45	4497

จากสารสนเทศดังกล่าวสามารถนำมาจัดทำสารสนเทศในรูปแบบของแผนภูมิพื้นที่ได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 โครงสร้างอายุของข้าราชการกรมปศุสัตว์ จำแนกตามช่วงอายุ

การวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม

จากแผนภูมิพื้นที่ซึ่งค่อนข้างเอียงไปทางด้านซ้ายแสดงว่า มีข้าราชการอายุมาก อยู่เป็นจำนวนมาก โดยอายุเฉลี่ยของข้าราชการคือ 45 ปี ซึ่งนับว่าค่อนข้างสูง และมีข้าราชการอายุไม่เกิน 35 ปี (ข้าราชการรุ่นใหม่) อยู่จำนวน 485 คน หรือร้อยละ 10.78 อายุ 35-49 ปี จำนวน 2823 คน หรือร้อยละ 62.78 อายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไปจำนวน 1189 คน หรือร้อยละ 26.44 โดยมีข้าราชการที่อายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป จำนวน 372 คน หรือร้อยละ 8.27

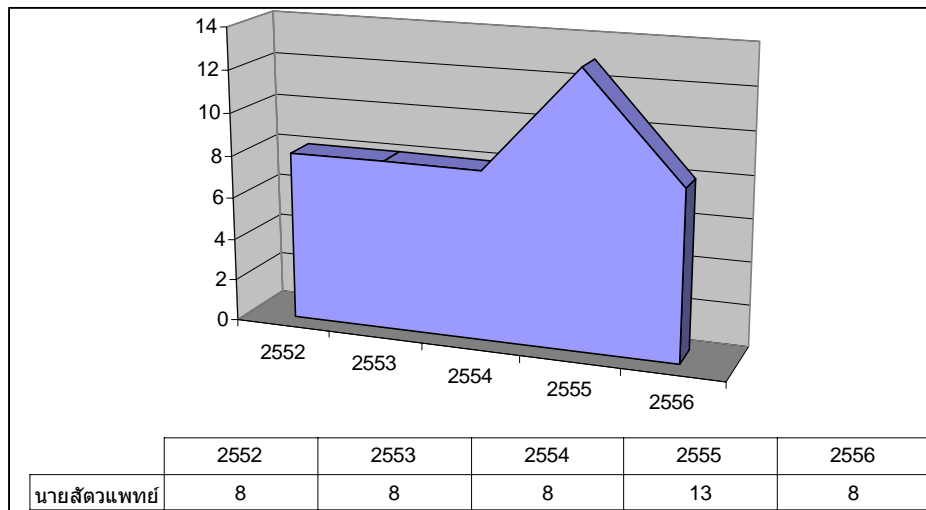
ตารางที่ 4 การเกษียณอายุราชการ ในปี 2552-2556 แยกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	2552	2553	2554	2555	2556	รวม	ทั้งหมด
เจ้าพนักงานธุรการ				1		1	24
เจ้าพนักงานพัสดุ			1		1	2	6
เจ้าพนักงานสัตวบาล	7	3	6	4	11	31	424
เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี				1		1	72
เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน	1					1	5
เจ้าหน้าที่ธุรการ	2	3				5	168
เจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี	1			1		2	4
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	3	2	2	4	4	15	117
เจ้าหน้าที่บริหารงานธุรการ	1	3	2	3	3	12	131
เจ้าหน้าที่บริหารงานปศุสัตว์	10	10	29	25	31	105	1027
เจ้าหน้าที่บริหารงานพัสดุ		1				1	4
เจ้าหน้าที่บริหารงานสัตวบาล	6	7	7	7	4	31	101
เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล				1		1	29
เจ้าหน้าที่พัสดุ			1			1	2
เจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์การแพทย์				1		1	2
นักบริหาร	1					1	5
นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล	2			2	1	5	37
นักวิชาการสัตวบาล	9	5	6	7	3	30	356
นักวิทยาศาสตร์	2		2		3	7	45
นักวิทยาศาสตร์การแพทย์	1					1	82
นายช่างเครื่องกล		2	4	2	5	13	53
นายช่างภาพ			1			1	2
นายสัตวแพทย์	8	8	8	13	8	45	624
นิติกร					1	1	15
สัตวแพทย์			1	1		2	1008
ผลรวมทั้งหมด	54	44	70	73	75	316	4343

จากสารสนเทศดังกล่าวสามารถนำมาจัดทำสารสนเทศในรูปแบบของแผนภูมิพื้นที่แยกเป็นตำแหน่งที่สำคัญได้ดังนี้

ตำแหน่งนายสัตวแพทย์

แผนภูมิที่ 2 ตำแหน่งนายสัตวแพทย์ที่จะเกษียณ ในปี 2552-2556

คิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

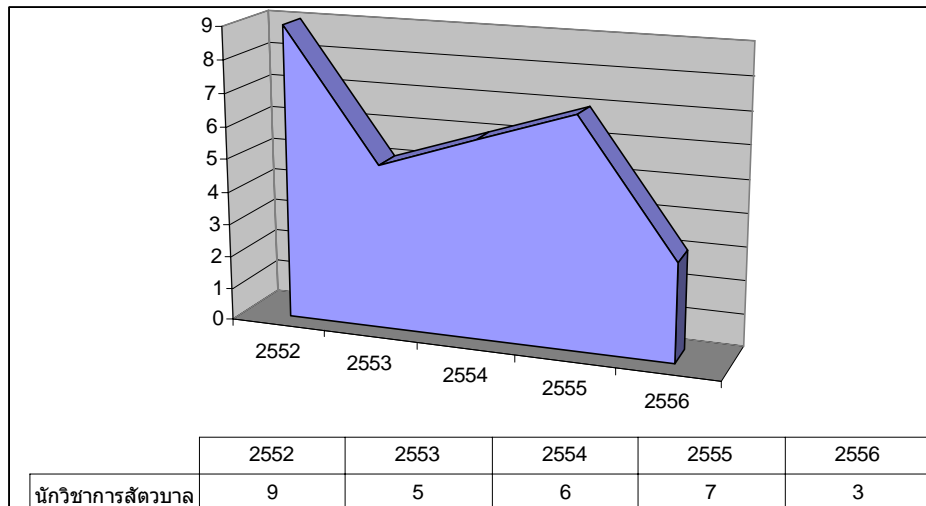
	2552	2553	2554	2555	2556	รวม 5 ปี
นายสัตวแพทย์	1.28	1.28	1.28	2.08	1.28	7.21

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากแผนภูมิ มีข้าราชการตำแหน่งนายสัตวแพทย์ จะเกษียณในปี 2552 ถึง ปี 2556 จำนวน 45 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.21 (จากจำนวนทั้งหมด 624 ตำแหน่ง ข้อมูล ณ กันยายน 2551)

ตำแหน่งนักวิชาการสัตวบาล

แผนภูมิที่ 3 ตำแหน่งนักวิชาการสัตวบาลที่จะเกษียณ ในปี 2552-2556

คิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

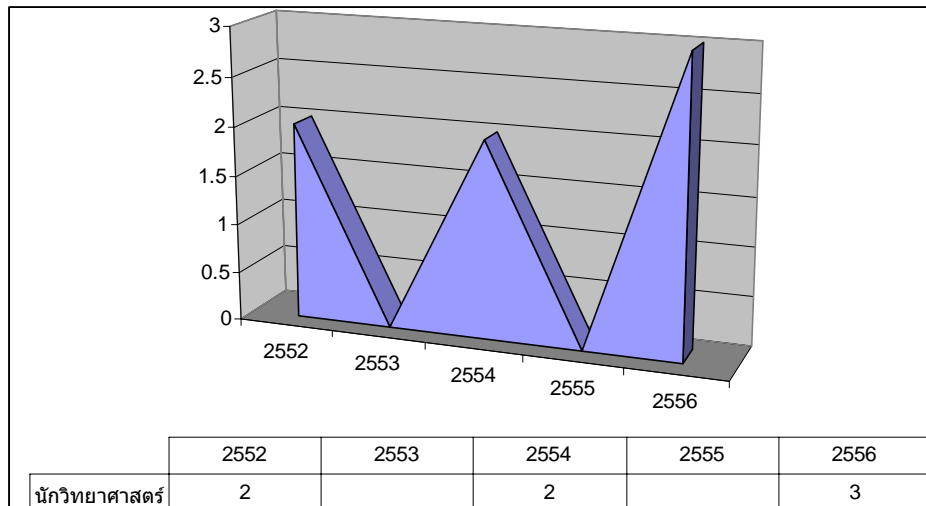
	2552	2553	2554	2555	2556	รวม 5 ปี
นักวิชาการสัตวบาล	2.53	1.40	1.69	1.97	0.84	8.42

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากแผนภูมิ มีข้าราชการตำแหน่งนักวิชาการสัตวบาล จะเกษียณในปี 2552 ถึง ปี 2556 จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.42 (จากจำนวนทั้งหมด 356 ตำแหน่ง ข้อมูล ณ กันยายน 2551)

ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์

แผนภูมิที่ 4 ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ที่จะเกษียณ ในปี 2552-2556

คิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

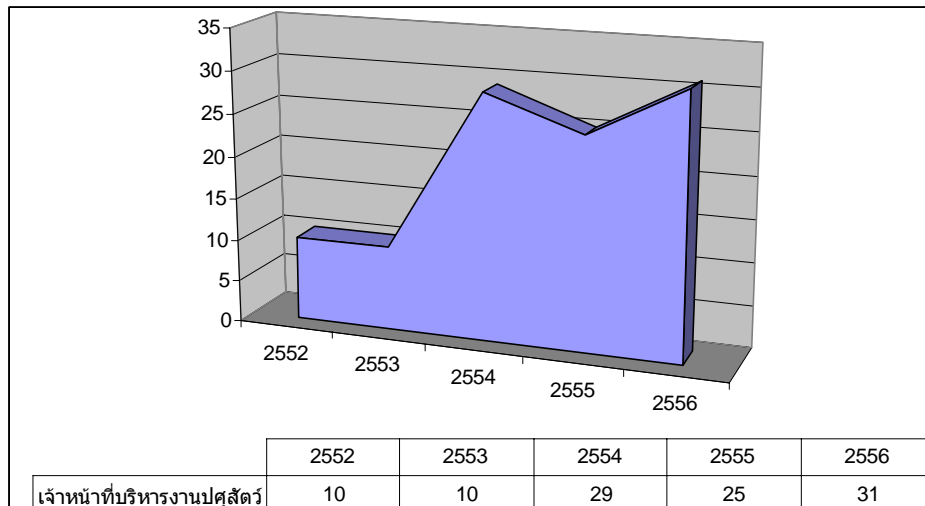
	2552	2553	2554	2555	2556	รวม 5 ปี
นักวิทยาศาสตร์	4.44	0.00	4.44	0.00	6.67	15.55

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากแผนภูมิ มีข้าราชการตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ จะเกษียณในปี 2552 ถึง ปี 2556 จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.55 (จากจำนวนทั้งหมด 45 ตำแหน่ง ข้อมูล ณ กันยายน 2551)

ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานปศุสัตว์

แผนภูมิที่ 5 ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานปศุสัตว์ที่จะเกษียณ ในปี 2552-2556

คิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

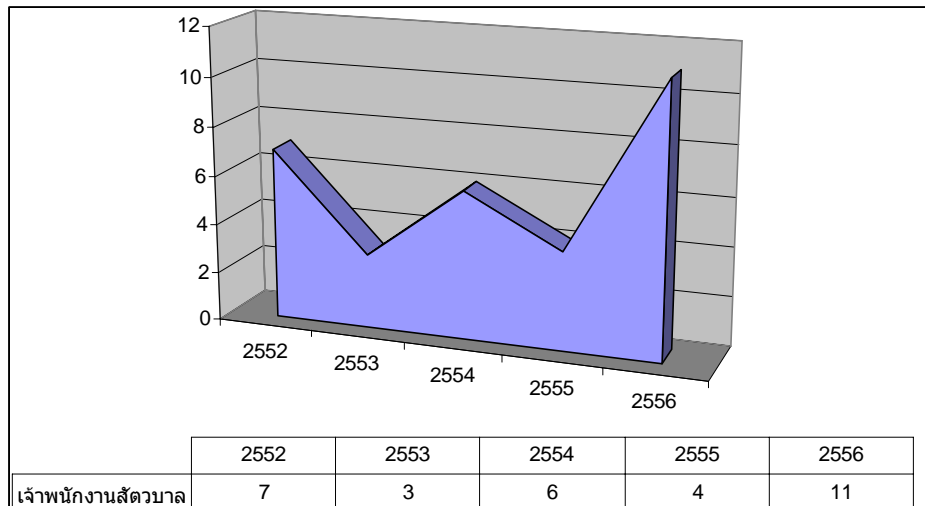
ปี	2552	2553	2554	2555	2556	รวม 5 ปี
เจ้าหน้าที่บริหารงานปศุสัตว์	0.97	0.97	2.82	2.43	3.02	10.22

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากแผนภูมิ มีข้าราชการตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานปศุสัตว์ จะเกษียณในปี 2552 ถึง ปี 2556 จำนวน 105 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.22 (จากจำนวนทั้งหมด 1,027 ตำแหน่ง ข้อมูล ณ กันยายน 2551)

ตำแหน่งเจ้าพนักงานสัตวบาล

แผนภูมิที่ 6 ตำแหน่งเจ้าพนักงานสัตวบาลที่จะเกษียณ ในปี 2552-2556

คิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

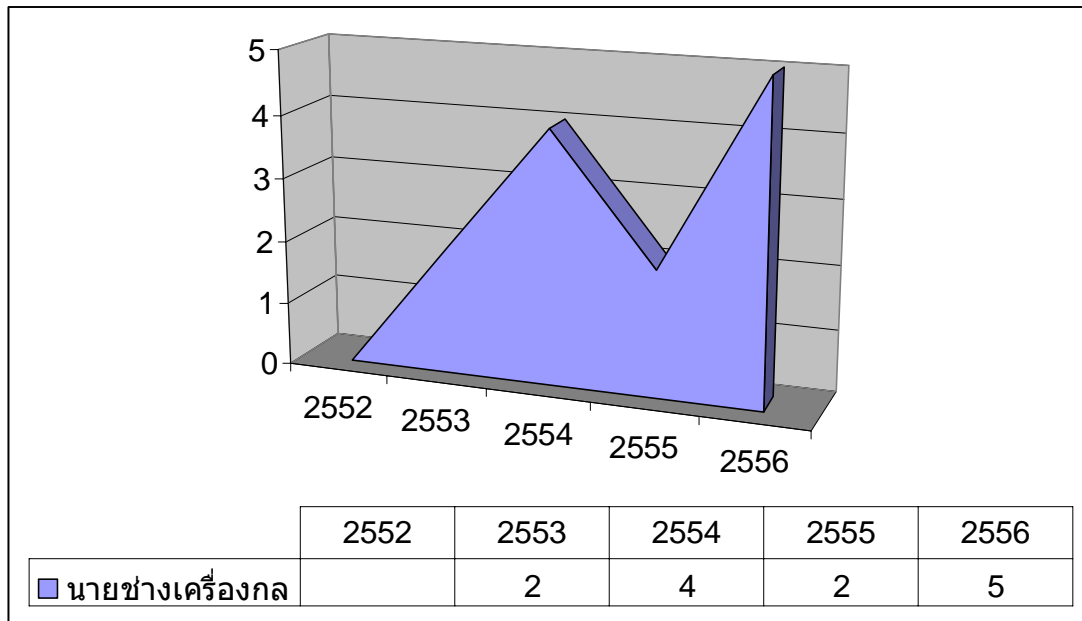
ปี	2552	2553	2554	2555	2556	รวม 5 ปี
เจ้าพนักงานสัตวบาล	1.65	0.71	1.42	0.94	2.59	7.31

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากแผนภูมิ มีข้าราชการตำแหน่งเจ้าพนักงานสัตวบาล จะเกษียณในปี 2552 ถึงปี 2556 จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.31 (จากจำนวนทั้งหมด 424 ตำแหน่ง ข้อมูล ณ กันยายน 2551)

ตำแหน่งนายช่างเครื่องกล

แผนภูมิที่ 7 ตำแหน่งนายช่างเครื่องกลที่จะเกษียณ ในปี 2552-2556

คิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

ปี	2552	2553	2554	2555	2556	รวม 5 ปี
นายช่างเครื่องกล		3.77	7.54	3.77	9.43	24.52

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากแผนภูมิ มีข้าราชการตำแหน่งนายช่างเครื่องกล จะเกษียณในปี 2552 ถึง ปี 2556 จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.52 (จากจำนวนทั้งหมด 53 ตำแหน่ง ข้อมูล ณ กันยายน 2551)

บทที่ 4

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผล

จากข้อมูลสรุปได้ว่ามีข้าราชการที่อายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป ก็จะเกษียณในช่วง 5 ปีข้างหน้า จำนวน 372 คน หรือร้อยละ 8.27 แยกออกตามสายงานที่สำคัญเรียงลำดับได้ดังนี้

1. นายช่างเครื่องกล	จำนวน 13 ราย	คิดเป็นร้อยละ 24.52
2. นักวิทยาศาสตร์	จำนวน 7 ราย	คิดเป็นร้อยละ 15.55
3. เจ้าหน้าที่บริหารงานปศุสัตว์	จำนวน 105 ราย	คิดเป็นร้อยละ 10.22
4. นักวิชาการสัตวบาล	จำนวน 30 ราย	คิดเป็นร้อยละ 8.42
5. เจ้าพนักงานสัตวบาล	จำนวน 31 ราย	คิดเป็นร้อยละ 7.31
6. นายสัตวแพทย์	จำนวน 45 ราย	คิดเป็นร้อยละ 7.21

ข้อเสนอแนะ

จะเห็นได้ว่าตำแหน่งนายช่างเครื่องกลที่จะเกษียณมากที่สุดนั้น เป็นตำแหน่ง**สายงานรอง** อาจจะพิจารณาจ้างเหมาเอกชนมาทำงานแทนได้ อันดับรองลงมา ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ เป็น**สายงานหลัก** ซึ่งจะต้องมีการวางแผนล่วงหน้าเพื่อสรรหากำลังคนมาทดแทน หรือวางแผนพัฒนาข้าราชการควบคู่กัน เพื่อสืบทอดตำแหน่งต่อไป ส่วนตำแหน่งอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานปศุสัตว์ นักวิชาการสัตวบาล เจ้าพนักงานสัตวบาล และนายสัตวแพทย์ ถึงจะเป็นสายงานหลัก แต่เนื่องจากมีปริมาณการเกษียณไม่มากนัก จึงไม่น่าที่จะเป็นห่วง อาจจะวางแผนพัฒนาข้าราชการ หรือแผนสืบทอดตำแหน่งก็ได้

บรรณานุกรม

สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานบุคคล สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน .2550.คู่มือการศึกษา
วิเคราะห์โครงสร้างอายุข้าราชการ.กรุงเทพมหานคร : บริษัท พี.เอ.ลีฟวิ่ง จำกัด.